

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP.020.1.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Marcin Józefaciuk.

Przewodniczący Komisji

(-) Rafał Bochenek

USTAWA

z dnia 2026 r.

o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy

Art. 1. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 365, 1792 oraz z 2026 r. poz. 178) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 112 dodaje się art. 112a w brzmieniu:

„Art. 112a. Komitet wyborczy, o którym mowa w art. 252 § 1 pkt 1, art. 284 § 1 pkt 1, art. 347 § 1 pkt 1 i art. 411 § 1 pkt 1, jest obowiązany umieścić na swojej stronie internetowej, o której mowa w art. 102 § 1, w postaci określonej w art. 6 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), informacje dotyczące tego komitetu, w szczególności:

1) nazwę, jej skrót i adres siedziby komitetu;

2) numer listy kandydatów zarejestrowanych przez komitet.”;

2) w art. 118:

a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Audycje wyborcze komitetów wyborczych, o których mowa w art. 252 § 1 pkt 1, art. 284 § 1 pkt 1, art. 347 § 1 pkt 1 i art. 411 § 1 pkt 1, rozpowszechniane w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców telewizyjnych muszą zawierać tłumaczenie na polski język migowy.”,

b) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. W przypadku stwierdzenia przez publicznego nadawcę telewizyjnego, że dostarczone przez komitet wyborczy materiały audycji wyborczych nie zawierają tłumaczenia, o którym mowa w § 2a, nadawca ten wzywa

bezzwłocznie komitet wyborczy do ich uzupełnienia. W razie bezskutecznego wezwania nadawca nie emituje tych materiałów.”;

3) w art. 120:

a) w § 1 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie:

„Czas debat ani czas ich ponownej emisji nie są wliczane do czasu antenowego, o którym mowa w art. 117 i art. 119.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli transmisja debaty, o której mowa w ust. 1, nie zawiera napisów odzwierciedlających wszystkie wypowiedzi, Telewizja Polska w ciągu 24 godzin od emisji tej debaty zapewnia jej ponowną emisję zawierającą takie napisy. Ponowna emisja debaty następuje w tym samym programie ogólnokrajowym, w którym przeprowadzono debatę.

§ 1b. Przepisu § 1a nie stosuje się, jeżeli od rozpoczęcia debaty do dnia głosowania, o którym mowa w art. 107 § 1, pozostało mniej niż 30 godzin.”,

c) po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Zarządu Telewizji Polskiej, szczegółowy sposób informowania niesłyszących i niedosłyszących wyborców o debatach, o których mowa w § 1a i 1b, szczególne wymagania, jakie powinny spełniać napisy, o których mowa w § 1a, oraz porę ponownej emisji debaty, o której mowa w § 1a – tak, aby umożliwić zapoznanie się z jej przebiegiem przez jak największą liczbę niesłyszących i niedosłyszących wyborców.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję nr BKSP-145-X-21/23, skierowaną do Sejmu RP przez Stowarzyszenie Polski Instytut Spraw Głuchych, którą Komisja uznała w części za zasadną.

Celem ustawy jest poprawa dostępu osób niesłyszących do informacji komitetów wyborczych rozpowszechnianych w kampaniach wyborczych.

Projektowana ustawa jest tożsama z projektem ustawy przedłożonym przez Komisję do Spraw Petycji IX kadencji Sejmu RP, zawartym w druku nr 1695.

2. Stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy zapewnia osobom niesłyszącym i niedosłyszącym dostęp do podstawowych informacji dotyczących wyborów od władz publicznych. Zgodnie z art. 37b KW Państwowa Komisja Wyborcza zamieszcza na stronie internetowej prowadzonego przez siebie portalu informacyjnego informacje, w formie uwzględniającej różne rodzaje niepełnosprawności, o uprawnieniach przysługujących niepełnosprawnym wyborcom na podstawie kodeksu. Art. 37a tej ustawy nakłada na wójta obowiązek przekazania wyborcy niepełnosprawnemu szeregu ważnych informacji praktycznych, umożliwiających udział w wyborach, a art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się nakłada na organ administracji publicznej obowiązek „udostępnienia usługi pozwalającej na komunikowanie się”. Te przepisy pozwalają zatem na dostarczenie osobom niesłyszącym i niedosłyszącym podstawowych informacji o sposobie i warunkach głosowania, nie ma natomiast obecnie gwarancji prawnych dostarczenia osobom niesłyszącym i niedosłyszącym choćby podstawowych informacji od komitetów wyborczych w formie dla tych osób zrozumiałej.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami Telewizja Polska S.A. jest obowiązana, na podstawie art. 120 § 1 zmienianej ustawy, do przeprowadzania debat przedstawicieli komitetów wyborczych przed wyborami do Sejmu RP i przed

wyborami do Parlamentu Europejskiego oraz debat kandydatów przed wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej. Obecnie nie ma przepisów prawnych zapewniających możliwość śledzenia takich debat przez wyborców niesłyszących i niedosłyszących.

Stanowi to przejaw niewystarczającego wykonania art. 32 ust. 1 Konstytucji, nakazującego m.in. równe traktowanie wszystkich przez władze publiczne, i art. 32 ust. 2 Konstytucji, zakazującego m.in. dyskryminacji kogokolwiek w życiu politycznym i społecznym z jakiegokolwiek przyczyny, a więc także z powodu niepełnosprawności słuchowej, oraz art. 69 Konstytucji, nakazującego m.in. udzielenie osobom niepełnosprawnym pomocy w komunikacji społecznej.

3. Założenia aktu wykonawczego

Ustawa zawiera obowiązek wydania jednego aktu wykonawczego (rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii Zarządu Telewizji Polskie), zgodnie z proponowanym brzmieniem dodawanego 3 w art. 120. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji będzie obowiązana do określenia szczegółowego sposobu realizacji rozwiązań zapewniających dostęp dla osób z niepełnosprawnościami słuchu do debat, w tym wymagań, które powinny spełniać napisy, i porę emisji ponownej debaty, o której mowa w art. 120 § 1 zmienianej ustawy. Przepisy rozporządzenia powinny zostać określone w sposób zbieżny z § 2 pkt 1 – 2, § 12 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 15 listopada 2018r. w sprawie udogodnień dla osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu wzroku i osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu w programach telewizyjnych. Ponadto – pora powtórnej debaty powinna zostać ustalona w porze największej oglądalności. Wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia jest wystarczającym zabezpieczeniem, zapewniającym możliwość przyjęcia w tym czasie przepisów wykonawczych.

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projekt ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

.....

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Jaki problem jest rozwiązywany i jaka jest skala tego problemu

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dalej też: KW) zapewnia osobom niesłyszącym i niedosłyszącym dostęp do podstawowych informacji dotyczących wyborów od władz publicznych. Zgodnie z art. 37b KW Państwowa Komisja Wyborcza zamieszcza na stronie internetowej prowadzonego przez siebie portalu informacyjnego informacje, w formie uwzględniającej różne rodzaje niepełnosprawności, o uprawnieniach przysługujących niepełnosprawnym wyborcom na podstawie kodeksu. Art. 37a KW zmienianej ustawy nakłada na wójta obowiązek przekazania wyborcy niepełnosprawnemu szeregu ważnych informacji praktycznych umożliwiających udział w wyborach, a art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się nakłada na organ administracji publicznej obowiązek „udostępnienia usługi pozwalającej na komunikowanie się”. Te przepisy pozwalają zatem na dostarczenie osobom niesłyszącym i niedosłyszącym podstawowych informacji o sposobie i warunkach głosowania, nie ma natomiast obecnie gwarancji prawnych dostarczenia osobom niesłyszącym i niedosłyszącym choćby podstawowych informacji od komitetów wyborczych w formie dla tych osób zrozumiałej.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami Telewizja Polska S.A. jest obowiązana, na podstawie art. 120 § 1 zmienianej ustawy, do przeprowadzania debat przedstawicieli komitetów wyborczych przed wyborami do Sejmu RP i przed wyborami do Parlamentu Europejskiego oraz debat kandydatów przed wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej. Obecnie nie ma przepisów prawnych zapewniających możliwość śledzenia takich debat przez wyborców niesłyszących i niedosłyszących.

Stanowi to przejaw niewystarczającego wykonania art. 32 ust. 1 Konstytucji, nakazującego m.in. równe traktowanie wszystkich przez władze publiczne, i art. 32 ust. 2 Konstytucji, zakazującego m.in. dyskryminacji kogokolwiek w życiu politycznym i społecznym z jakiegokolwiek przyczyny, a więc także z powodu niepełnosprawności słuchowej, oraz art. 69 Konstytucji, nakazującego m.in. udzielenie osobom niepełnosprawnym pomocy w komunikacji społecznej.

Zwięzły opis proponowanych rozwiązań

Projektowana ustawa nakłada na komitety wyborcze prowadzące agitację wyborczą o zasięgu ogólnokrajowym i mające prawo do bezpłatnej emisji audycji wyborczych w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych obowiązek zawarcia w takich audycjach tłumaczenia na polski język migowy, czyli podstawowy język komunikacji dla zdecydowanej większości osób niesłyszących w Polsce. Ponadto na te komitety ustawa nakłada obowiązek umieszczenia na swojej stronie internetowej przynajmniej podstawowych informacji o

komitecie, zawierających nazwę, jej skrót i adres siedziby komitetu oraz numer listy kandydatów zgłoszonych przez ten komitet, w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami słuchu, określonej w art. 6 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Projekt przewiduje, że obowiązki te zostaną nałożone na komitety wyborcze, które zarejestrowały:

- swoje listy kandydatów na posłów w co najmniej połowie okręgów wyborczych,
- kandydatów na senatorów w co najmniej połowie okręgów wyborczych,
- kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- swoje listy kandydatów do Parlamentu Europejskiego w co najmniej połowie okręgów wyborczych,
- listy kandydatów w co najmniej połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw, w tym przynajmniej jedną listę do każdego sejmiku.

Projektowana ustawa przewiduje, że jeśli podczas transmisji takiej debaty Telewizja Polska nie umieści na ekranie napisów odzwierciedlających wszystkie wypowiedzi, w ciągu 24 godzin od emisji tej debaty musi zapewnić jej ponowną emisję zawierającą takie napisy. Czas takiej ponownej emisji nie byłby wliczany do czasu antenowego, o którym mowa w art. 117 i art. 119 KW (czas antenowy przyznany w ramach prawa do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych). Ponowna emisja debaty następowalaby w tym samym programie ogólnokrajowym, w którym debatę przeprowadzono. Wyjątkiem od tego obowiązku będzie jedynie sytuacja, w której od rozpoczęcia debaty do rozpoczęcia tzw. ciszy wyborczej pozostaje mniej niż 6 godzin (czyli w praktyce mniej niż 30 godzin do dnia wyborów). W takiej sytuacji ponowna emisja debaty w wersji z napisami nie będzie obowiązkowa.

Skutki braku zmiany stanu obecnego

Niewprowadzenie zmian przewidzianych w projektowanej ustawie utrzyma brak dostępu osób niesłyszących do choćby podstawowych informacji komitetów wyborczych. Osoby te pozostaną tym samym pozbawione jednego z podstawowych praw obywatelskich – prawa do pozyskiwania informacji, określonego w art. 54 ust. 1 Konstytucji RP, co w praktyce wpłynie negatywnie na możliwość samodzielnego, świadomego głosowania w wyborach.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Tak

Komisja do Spraw Petycji uznała, że komitety wyborcze, które prowadzą agitację o zasięgu ogólnopolskim, mające prawo do bezpłatnej emisji audycji wyborczych w programach ogólnokrajowych, powinny być zobowiązane do działań, które poprawią dostęp osób niesłyszących i niedosłyszących do informacji wyborczych. Na obecnym etapie nie należy takiego obowiązku nakładać na wszystkie komitety we wszystkich wyborach, gdyż małe komitety dysponują skromnymi zasobami finansowymi, których znaczną część musiałyby przeznaczyć na dotarcie do niewielkiej grupy wyborców niesłyszących. Dlatego projektowana ustawa nakłada obowiązki jedynie na największe komitety wyborcze.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa wykonuje obowiązek określony w art. 69 Konstytucji, nakazujący udzielanie osobom niepełnosprawnym przez władze publiczne udzielają pomocy w zabezpieczeniu m.in. komunikacji społecznej. Stanowi to istotny postęp w stosunku do stanu obecnego w zakresie poprawy dostępności osób niesłyszących i niedosłyszących do informacji wyborczych. Dzięki projektowanej ustawie osoby niesłyszące i niedosłyszące uzyskają większe możliwości realizacji swoich konstytucyjnych uprawnień do pozyskiwania informacji a uczestnicy debat przedwyborczych do rozpowszechniania informacji (art. 54 ust. 1 Konstytucji RP: „Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.”). W ten sposób zwiększy się stopień wykonania art. 69, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 54 ust. 1 Konstytucji w stosunku do osób z niepełnosprawnością słuchową. Stanowi to istotny postęp w stosunku do stanu obecnego, w którym możliwość korzystania przez te osoby z przysługujących im konstytucyjnych praw jest

ograniczona, co dyskryminuje osoby z niepełnosprawnością słuchową w zakresie korzystania z tych praw.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Osoby niesłyszące i niedosłyszące otrzymają szerszy dostęp do informacji wyborczych. Ponieważ będzie to widoczne dla całego społeczeństwa, świadomość potrzeby dostosowania wszelkiego rodzaju przekazów informacyjnych do różnych grup osób z niepełnosprawnościami zostanie zwiększona.

Projektowane rozwiązanie dotyczące debat transmitowanych przez Telewizję Polską pozwoli na zapoznanie się z przebiegiem debaty przez osoby niesłyszące i niedosłyszące. Projektowane rozwiązanie dotyczy nie tylko ok. 50 tys. osób niesłyszących posługujących się językiem migowym, lecz także ok. 900 tys. osób z uszkodzeniem słuchu w stopniu umiarkowanym.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa nie wywoła skutków gospodarczych ani nie będzie miała wpływu na działalność podmiotów gospodarczych.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projektowana ustawa nie wywoła skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego polegającego na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów w porównaniu z obecnymi wielkościami.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

- Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- Nie

Warszawa, 16 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1346/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.171.9.2026

Data wpływu 16.06.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Marcin Józefaciuk)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2026 r. poz. 573) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zawiera propozycje zmian w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy¹ (dalej: Kodeks wyborczy).

Zgodnie z dodawanym art. 112a Kodeksu wyborczego komitet wyborczy, który ma prawo do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych ma mieć obowiązek umieszczenia na swojej stronie internetowej informacji o Komitecie, zawierających w szczególności nazwę, jej skrót i adres siedziby komitetu oraz numer listy kandydatów zgłoszonych przez ten komitet, w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, określonej w art. 6 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami² (art. 1 pkt 1). Ponadto komitety takie mają mieć obowiązek zawarcia w audycjach wyborczych rozpowszechnianych w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców telewizyjnych tłumaczenia na polski język migowy (art. 1 pkt 2 lit. a). W przypadku stwierdzenia przez publicznego nadawcę telewizyjnego, że dostarczone przez komitet wyborczy materiały audycji wyborczych nie zawierają takiego tłumaczenia, nadawca ten ma wzywać bezzwłocznie komitet wyborczy do ich uzupełnienia. W razie bezskutecznego wezwania nadawca nie będzie emitować tych

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 365.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1411.

materiałów (art. 1 pkt 2 lit. b). Zgodnie z dodawanymi § 1a i 1b w art. 120 Kodeksu wyborczego jeżeli transmisja debaty pomiędzy przedstawicielami tych komitetów wyborczych w wyborach do Sejmu lub wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, które zarejestrowały swoje listy kandydatów we wszystkich okręgach wyborczych, a w przypadku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej – pomiędzy kandydatami, nie będzie zawierać napisów odzwierciedlających wszystkie wypowiedzi, Telewizja Polska w ciągu 24 godzin od emisji tej debaty zapewniać będzie jej ponowną emisję zawierającą takie napisy. Ponowna emisja debaty następować ma w tym samym programie ogólnokrajowym, w którym przeprowadzono debatę. Nie będzie to dotyczyło sytuacji, gdy od rozpoczęcia debaty do dnia głosowania pozostało mniej niż 30 godzin (art. 1 pkt 3 lit. b). Czas ponownej emisji debat również nie będzie wliczany do czasu antenowego, o którym mowa w art. 117 i art. 119 Kodeksu wyborczego (art. 1 pkt 3 lit a). Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ma określić, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Zarządu Telewizji Polskiej, szczegółowy sposób informowania niesłyszących i niedosłyszących wyborców o debatach, szczególne wymagania, jakie powinny spełniać napisy odzwierciedlające wszystkie wypowiedzi oraz porę ponownej emisji debat (art. 1 pkt 3 lit. c).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

2.1. Z uwagi na to, że przedmiot projektu dotyczy problematyki wyborów, należy uwzględnić:

- art. 14 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 39 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (KPPUE), zgodnie z którym członkowie Parlamentu Europejskiego są wybierani w powszechnych wyborach bezpośrednich, w głosowaniu wolnym i tajnym;
- art. 20 ust. 2 lit. b oraz art. 22 ust. 1 i 2 TfUE Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), a także art. 39 ust. 1 i art. 40 KPPUE, przyznające obywatelom Unii prawo do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa;
- Akt dotyczący wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich³ (dalej: Akt), który w art. 8 stanowi, że z zastrzeżeniem postanowień Aktu procedura wyborcza w każdym państwie członkowskim podlega przepisom krajowym, zaś te przepisy krajowe, które mogą ewentualnie uwzględniać szczególne warunki w państwach członkowskich, nie naruszają zasadniczo proporcjonalnego charakteru systemu wyborczego;

³ Dz. Urz. L 278 z 8.10.1976, s. 5, ze zm.

- dyrektywę Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami⁴ (dalej: dyrektywa 93/109/WE); dyrektywa ta ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele UE mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, jeśli spełniają warunki określone w dyrektywie oraz pozostałe wymogi określone w prawie krajowym dla obywateli tego państwa (art. 1 i art. 3 dyrektywy);
- dyrektywę Rady 94/80/WE z dnia 19 grudnia 1994 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami⁵ (dalej: dyrektywa 94/80/WE); dyrektywa ta ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele UE mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych, jeśli spełniają warunki określone w dyrektywie oraz pozostałe wymogi określone w prawie krajowym dla obywateli tego państwa (art. 1 i art. 3 dyrektywy);
- dyrektywę Rady (UE) 2025/1788 z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie ustanowienia szczegółowych warunków wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (wersja przekształcona)⁶ (dalej: dyrektywa 2025/1788); dyrektywa ta ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele UE mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, jeśli spełniają warunki określone w dyrektywie oraz pozostałe wymogi określone w prawie krajowym dla obywateli tego państwa (art. 1 i art. 3 dyrektywy).

2.2. Należy także uwzględnić dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych)⁷ (dalej: dyrektywa 2010/13/UE). Zgodnie z art. 7 ust. 1 dyrektywy 2010/13/UE państwa członkowskie zapewniają

⁴ Dz. Urz. WE L 329 z 30.12.1993, s. 34, oraz Dz. Urz. UE L 26 z 26.1.2013, s. 27; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 20, t. 1, s. 7; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1993/109/2013-01-27>.

⁵ Dz. Urz. WE L 368 z 31.12.1994, s. 38, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 20, t. 1, s. 12; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1994/80/2013-07-01>.

⁶ Dz. Urz. UE L, 2025/1788, 8.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1788/oj>. Dyrektywa ta uchyla i zastępuje od dnia 30 września 2027 r. dyrektywę 93/109/WE.

⁷ Dz. Urz. UE L 95 z 15.4.2010, s. 1, ze zm.; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/2025-02-08>.

bez nieuzasadnionej zwłoki, by usługi świadczone przez dostawców usług medialnych podlegających ich jurysdykcji stawały się, z zastosowaniem proporcjonalnych środków stopniowo i w sposób ciągły coraz bardziej dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, by informacje o charakterze nadzwyczajnym – w tym publiczne komunikaty i ogłoszenia w sytuacji klęski żywiołowej – podawane do wiadomości publicznej za pomocą audiowizualnych usług medialnych były przekazywane w sposób dostępny dla osób z niepełnosprawnościami (art. 7 ust. 5 dyrektywy 2010/13/UE).

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Przywołane akty prawa Unii Europejskiej dotyczące wyborów nie zawierają szczegółowych rozwiązań odnoszących się do uprawnień wyborczych osób z niepełnosprawnościami. Projektowane przepisy nie naruszają tych aktów.

3.2. Projektowane przepisy wpisują się w realizację celu określonego w art. 7 dyrektywy 2010/13/UE i nie naruszają tego aktu.

4. Konkluzja

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Wojciech Miller

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 16 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1347/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. ... SPS-III.020.131.10.2026
Data wpływu ... 16.06.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Marcin Józefaciuk) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zawiera propozycje zmian w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy¹ (dalej: Kodeks wyborczy).

Zgodnie z dodawanym art. 112a Kodeksu wyborczego komitet wyborczy, który ma prawo do nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych ma mieć obowiązek umieszczenia na swojej stronie internetowej informacji o Komitecie, zawierających w szczególności nazwę, jej skrót i adres siedziby komitetu oraz numer listy kandydatów zgłoszonych przez ten komitet, w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, określonej w art. 6 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami² (art. 1 pkt 1). Ponadto komitety takie mają mieć obowiązek zawarcia w audycjach wyborczych rozpowszechnianych w ogólnokrajowych programach publicznych nadawców telewizyjnych tłumaczenia na polski język migowy (art. 1 pkt 2 lit. a). W przypadku stwierdzenia przez publicznego nadawcę telewizyjnego, że dostarczone przez komitet wyborczy materiały audycji wyborczych nie zawierają takiego tłumaczenia, nadawca ten ma wzywać bezzwłocznie komitet wyborczy do ich uzupełnienia. W razie bezskutecznego wezwania nadawca nie będzie emitować tych materiałów (art. 1 pkt 2 lit. b). Zgodnie z dodawanymi § 1a i 1b w art. 120 Kodeksu wyborczego jeżeli transmisja debaty pomiędzy przedstawicielami tych

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 365.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1411.

komitetów wyborczych w wyborach do Sejmu lub wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, które zarejestrowały swoje listy kandydatów we wszystkich okręgach wyborczych, a w przypadku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej – pomiędzy kandydatami, nie będzie zawierać napisów odzwierciedlających wszystkie wypowiedzi, Telewizja Polska w ciągu 24 godzin od emisji tej debaty zapewnić będzie jej ponowną emisję zawierającą takie napisy. Ponowna emisja debaty następować ma w tym samym programie ogólnokrajowym, w którym przeprowadzono debatę. Nie będzie to dotyczyło sytuacji, gdy od rozpoczęcia debaty do dnia głosowania pozostało mniej niż 30 godzin (art. 1 pkt 3 lit. b). Czas ponownej emisji debat również nie będzie wliczany do czasu antenowego, o którym mowa w art. 117 i art. 119 Kodeksu wyborczego (art. 1 pkt 3 lit a). Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ma określić, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Zarządu Telewizji Polskiej, szczegółowy sposób informowania niesłyszących i niedosłyszących wyborców o debatach, szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać napisy odzwierciedlające wszystkie wypowiedzi oraz porę ponownej emisji debat (art. 1 pkt 3 lit. c).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Wojciech Miller

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/